

ИННА НАЧАРОВА

РОЗИ, КНИГИ И ХРУЩЯЛКА

След двадесет и четири години аз се върнах. Върнах се в чудната и самобитна страна България. Някога, по време на комсомолската си младост, след завършване на института, аз пътувах там с група такива като мен комсомолци, да се любуваме на красотите на тази страна. София, Пловдив, Габрово, Златни пясъци. Такава бе географията на моето пътешествие през миналото столетие. През май 2013 година аз се наслаждавах на планинските пейзажи на тази страна. Малкото градче Велинград, разположено в котловина в планината, покрито с червени керемидени покриви през миналия век, е било напълно разрушено от земетресение. Червените покриви са възстановени, къщите под тях-също. Потъналият в рози благоустроен български районен център е известен със своите минерални извори и с дивната си природа, изпълнена с кристално чист планински въздух. Над града шумят могъщи борове, под краката ти огромни шишарки, между боровите подскочат катерички в кожухчета с шоколадов цвят. Сутрин в тревата сред росата има множество разноцветни охлюви. Пеенето на птиците сред тези пейзажи поражда усещането, че си в рая. В рая, където постоянно живеят тридесет и пет хиляди души. Как живеят те? Малко по-другояче, отколкото ние, руснаците. Всеки от моите връстници и хората от по-старото поколение помни българските компоти, сладка и конфитюри, продавани у нас в родината ни. А с българските шампоани "Коприва" и "Роза" се миеха всички. Ние четяхме Димов и Вежинов. Знаехме, че българите са наши социалистически братя. А какво е сега? Сега България е член на Евросъюза. В планините се строят чудесни пътища, в страната действа програмата на Евросъюза "Прекрасна България", открити са адапционни образователни центрове за българското население. Градовете, както и преди, са потънали в рози. Но при това си идване след двадесет и четири години аз открих, че и във всяко, дори и много малко, българско градче има много читалища. А в местната художествена галерия аз дойдох, след като прочетох обява в местен вестник, че тук ще се проведе презентация на нова книга на неизвестна за мен българска писателка. Искях да видя, как се провежда такова мероприятие "при тях". Оказа се така, както и при нас. Дойдоха десетина добре облечени дами на преклонна възраст. Един възрастен мъж, организатор на даденото мероприятие. А ето, авторът го нямаше. Организаторът беше местен литературовед по съвместителство. Той представяше книжната новина. За какво е тя? За историята. За историята на семейството и родината, което е нещо неразделимо в светоусещането на българите. С история е изпълнено цялото това малко градче. Монументи, паметни плочи. Тук има и исторически музей. Голяма експозиция в който е посветена на местното момиче Вела Пеева - праобраз на нашата Зоя Космодемьянская, която активно е работила в българската нелегална дейност и геройски е загинала по време на Отечествената война. В нейна чест е наречен и градът Велинград. Музейната експозиционна редица завършва с постоянно действаща изложба, посветена на знаменития оперен бас Гяуров. Той е роден в този край и българите свято пазят светла памет за него и неговия талант. На главната пешеходна улица на града му е издигнат паметник. Точно срещу входа на местната администрация. Между другото, този вход ме поразил със своята скромност. Тук умеят да ценят народните пари. Всеки велинградчанин може да дойде по всеки интересуваш го въпрос. Или просто да види, как работи избраната от него власт. На 17-ти май в България се проведе избори. И следите от бурната изборителна кампания са останали още в града. Разлепени плакати на партии и отделни кандидати, както и преди, висят по стените на спирките и телефонните будки. Известна тъга предизвика у мен този факт, че днес не се продават в книжарниците книги на български автори на руски език. Това е разбираемо. Макар че с

преводна руска съвременна литература от типа на Маринина и Донцева са затрупани книжните сергии и книжарниците. Във Веллингтон ние лесно се разбирахме с местното население. След като след десетина дни ние пристигнахме в София, ние усетихме кардинална разлика - тук говорят на английски с лек примес на български. Какво, сега София е една от столиците на Евросъюза.

*Перевод на български език г-жо Тодорка Язаджиева-Гъобеклиева
гр. Хасково, България*